

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 października 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego A. R. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej spółki komandytowej w W. kwotę 1.429,61 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (wyrok z uzasadnieniem – k.116-118).

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. nierozpoznanie istoty sprawy poprzez zaniechanie zbadania merytorycznych podstaw odstąpienia od umowy przez pozwanego,

2. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia a mianowicie:

- art.233 §1 kpc w związku z art. 316 kpc poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego dokonaną w sposób wybiórczy polegającą na pominięciu, że z comiesięcznych raportów pozycjonowania wynika, iż powód nie wykonywał pozycjonowania w stosunku do wszystkich 6 słów kluczy określonych w załączniku nr 1 do umowy gdyż niektóre z nich osiągnęły bardzo niskie pozycje w wyszukiwarce G. a nawet wartości zerowe, pominięcie zeznań świadka D. M. w zakresie w jakim zeznawał, że powód jedynie przez okres 3 pierwszych miesięcy starał się pozycjonować słowa klucze a po tym czasie nastąpiło pogorszenie jakości świadczonych usług, pominięcie dowodu z przesłuchania pozwanego, z którego wynikało, że część słów kluczowych osiągnęła wyłącznie wartości zerowe, co oznacza że żadne czynności pozycjonowania nie były w stosunku do nich wykonywane;

- art. 328 § 2 kpc wyrażające się w wewnętrznej sprzeczności uzasadnienia;

- § 6 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych....poprzez przyznanie stronie powodowej kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł podczas gdy ze względu na wartość przedmiotu sporu winna znaleźć zastosowanie stawka określona w pkt. 2 w/w przepisu w wysokości 180,00 zł.

3. naruszenie prawa materialnego a to:

- art. 750 kc w zw. z art.734 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie na skutek błędnego przyjęcia, że umowa łącząca strony ma charakter umowy o świadczenie usług podczas gdy umowa ma charakter mieszany;

- art. 636 § 1 kc w zw. z art. 355 § 2 kc poprzez jego niezastosowanie;

- art. 65 § 2 kc poprzez niezasadne uznanie, że zamiarem stron było uzależnienie powstania prawa do wynagrodzenia powoda wyłącznie od osiągnięcia przez słowa klucze określonej pozycji w wyszukiwarce G., podczas gdy wolą stron było przed wszystkim wypromowanie serwisu internetowego pozwanego.

Wskazując na powyższe naruszenia pozwany wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu,

2. ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji (apelacja – k.124-127).

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego (odpowiedź na apelację – k.142-143)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja w zakresie w jakim dotyczy należności głównej wraz z odsetkami jest bezzasadna.

Na wstępie wskazać należy, że sprawa rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym, a Sąd Okręgowy jako sąd II instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego zatem uzasadnienie zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art.505¹³ § 2 kpc).

W pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty dotyczące naruszeń prawa procesowego, gdyż poprawność zastosowania prawa materialnego może być oceniana jedynie w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury cywilnej (por. uzasadnienia wyroków SN z 2 lipca 2004 roku II CK 409/13 i 14 lipca 2007 roku V CSK 55/07).

Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną i wybiórczą a niewszechstronną ocenę materiału dowodowego jest bezzasadny.

Wszechstronne rozważenie zebranego materiału dowodowego oznacza uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności. Normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, wszechstronny i racjonalny rozważa materiał dowodowy jako całość (por. wyrok SN z 26 czerwca 2003 roku V CKN 417/01 i z 10 czerwca 1999 r II UKN 685/98).

Twierdzenie skarżącego, że powód w ogóle nie pozycjonował słów kluczowych: „prace wysokościowe W.”, „odśnieżanie dachów Ł.”, „szkolenie wysokościowe W.”, „szkolenie wysokościowe Ł.” jest całkowicie dowolne. Wymienione wyżej słowa kluczowe były pozycjonowane przez powoda co wynika wprost z raportów przedstawionych przez powoda (k.22,24,68-83) jak i z raportów przedstawionych przez pozwanego (k.92-99), tyle tylko, że nie zawsze i nie przez cały miesiąc zajmowały miejsca w pozycjach 1-10. Raporty nie mogą być jednak rozpatrywane w oderwaniu od umowy. Umowa stron nie zobowiązywała powoda aby przez czas trwania umowy i w poszczególnych miesiącach wszystkie słowa kluczowe wymienione w załączniku nr 1 znajdowały się w pozycjach 1-10 wyszukiwarki G.. Fakt, że w niektórych przypadkach słowa kluczowe lokowały się na pozycjach dalszych niż miejsca 1-10 nie oznacza wbrew zarzutom skarżącego w świetle zawartej umowy, że umowa była wykonywana nienależycie. Zgodnie z zawartą umową prawo powoda do żądania zapłaty wynagrodzenia ograniczone było wyłącznie do tych słów kluczowych, które w wyszukiwarce zajęły miejsca od 1 do 10. Umowa zatem z góry zakładała, że nie wszystkie słowa kluczowe osiągać będą w wyszukiwarce pozycje od 1 do 10.

Podobnie należy odnieść się do zarzutu pominięcia dowodu z zeznań świadka D. M. i z przesłuchania pozwanego. Zeznania ich nie zostały zresztą pominięte gdyż Sąd Rejonowy przywołał je w treści uzasadnienia odnoszącej się do ustaleń faktycznych dotyczących wysokości żadanego wynagrodzenia i oświadczenia o odstąpieniu od umowy (por. uzasadnienie –k.117 verte).

Ocena wyników pozycjonowania słów kluczowych dokonana przez skarżącego w oparciu o raporty i powyższe zeznania, bez uwzględnienia treści umowy, jako mających świadczyć o niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu zobowiązania jest tylko forsowaną przez niego koncepcją stanu faktycznego i jego własną oceną stanu realizacji umowy.

Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, biorąc pod uwagę cały zebrany materiał dowodowy, że konstrukcja umowy nie nakładała na stronę powodową obowiązku zapewnienia określonej wysokości w wyszukiwarce wszystkim słowom kluczowym. W konsekwencji Sąd I instancji zasadnie przyjął, że pozwany wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 kc, nie udowodnił aby strona powodowa naruszyła warunki umowy.

Podkreślić należy, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadzi wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym to ocena taka nie narusza reguły swobodnej oceny dowodów wymaganej normą art. 233 § 1 kpc. Ocena ta musi się ostać nawet gdyby z materiału tego w równym stopniu dały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z 27 września 2011 roku II CKN 817/00).

Apelujący wskazywał jedynie na swoje przekonanie, że stan faktyczny w istocie był odmienny niż ustalony przez Sąd I instancji, nie wykazał jednak, że w świetle zawartej umowy wnioski Sądu były nielogiczne lub sprzeczne z doświadczeniem życiowym.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc wskazujący na wewnętrzną sprzeczność uzasadnienia polegającą na stwierdzeniu, że powodowi należało się wynagrodzenie w wysokości uzależnionej od konkretnego rezultatu (wyniku pozycjonowaniu), a następnie uznanie, że umowa miała charakter umowy o świadczenie usług, podczas gdy powinno to prowadzić do wniosku o mieszanym charakterze umowy zawierającej również cechy umowy o dzieło.

Po pierwsze – uzasadnienie odpowiada wymogom art. 328 § 2 kpc i zawiera wszystkie podane w tym przypisie elementy.

Po drugie – ustalenie zasad wynagrodzenia nie świadczy o charakterze umowy, a zarzut ten jest w istocie zarzutem naruszenia art. 750 kc w zw. z art. 734 kc.

Po trzecie – naruszenie art. 328 § 2 kpc może być oceniane jako mające istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona, bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (por. wyrok SN z 7 lutego 2001 V CKN 606/00).

Nie znajduje również uzasadnienia zarzut naruszenia art. 750 kc w związku z art. 734 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie.

Sąd Rejonowy prawidłowo zakwalifikował umowę stron jako umowę o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami i do której na mocy art. 750 kc stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 734 kc i następane).

Cechą charakterystyczną umowy o dzieło (art. 627 kc) jest zobowiązanie się przyjmującego zamówienie do wykonania dla zamawiającego określonego dzieła to jest osiągnięcie uzgodnionego przez strony i zindywidualizowanego rezultatu. Charakter prawny umowy o dzieło jako umowy rezultatu oznacza, że jej przedmiotem jest doprowadzenie do weryfikowalnego i jednorazowego rezultatu zdefiniowanego przez zamawiającego w momencie zawierania umowy. Dzieło jest wytworem, który w momencie zawierania umowy nie istnieje jednak jest w niej z góry przewidziany i określony w sposób wskazujący na jego indywidualne cechy. Dlatego też jednym z kryteriów umożliwiających odróżnienie umowy o dzieło od umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług jest możliwość poddania dzieła sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych. Sprawdzenie takie jest zaś niemożliwe do przeprowadzenia, jeżeli strony nie określiły w umowie cech i parametrów indywidualizujących dzieło. (tak SN w uzasadnieniu wyroku z 3 października 2013r II UK 103/13).

Umowę zlecenia i umowę o świadczenie usług odróżnia od umowy o dzieło to, że ich przedmiotem jest dokonywanie określonych czynności faktycznych, a nie ich rezultat. W konsekwencji przyjmujący zamówienie w umowie zlecenia lub umowie o świadczenie usług nie bierze na siebie ryzyka pomyślnego wyniku spełnianej czynności odmiennie niż w umowie o dzieło, w której wykonawca odpowiada za rezultat umowy.

Istotnym elementem umowy w rozpoznawanej sprawie był jej przedmiot, który został określony w § 2 jako pozycjonowanie serwisu internetowego pozwanego w wynikach wyszukiwarki G. na słowa kluczowe zawarte w załączniku nr 1.

Przedmiotem umowy było więc wykonywanie określonych czynności faktycznych (pozycjonowanie) a nie ich konkretny dającej się zidentyfikować rezultat materialny lub niematerialny znajdujący ucieleśnienie w rzeczy oraz podlegający ocenie i ewentualnej odpowiedzialności za wady (art.637 kc).

W umowie trudno doszukać się zapisu, który zobowiązałby powoda do ciągłego utrzymywania wszystkich słów kluczowych na pozycjach od 1 do 10.

Czym innym jest natomiast określenie wysokości wynagrodzenia powoda w zależności od miejsca zajętego w wyszukiwarce (§ 5 ust.1 umowy) i nie świadczy to o tym, że w tym zakresie umowa miała charakter umowy o dzieło.

Wobec prawidłowego zakwalifikowania przez Sąd Rejonowy umowy, jako umowy o świadczenie usług, która nie jest uregulowana innymi przepisami i do której na mocy art.750 kc stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, bezzasadny był zarzut naruszenia art. 636 § 1 kc w związku z art. 355 § 2 kc. Przepis art. 636 §1 kc dotyczący wadliwego wykonywania dzieła nie miał w ogóle zastosowania.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 65 §2 kc poprzez uznanie, że zamiarem stron było uzależnienie powstania prawa do wynagrodzenia powoda wyłącznie od osiągnięcia przez słowo kluczowe określonej pozycji w wyszukiwarce G., podczas gdy wolą stron było przede wszystkim wypromowanie serwisu internetowego pozwanego przez aktywne wykonywanie czynności pozycjonowania dla wszystkich słów kluczowych określonych w załączniku nr 1 do umowy przez cały okres trwania umowy.

Przy wykładni woli stron ujętej w umowie sens oświadczeń ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu, a podstawowe znaczenie przypada językowym regułom znaczeniowym. Wykładni poszczególnych wyrażen dokonuje się zarazem z uwzględnieniem całego kontekstu oraz związków treściowych występujących między postanowieniami zawartymi w tekście, a zatem nie można przyjąć takiego znaczenia interpretowanego zwrotu, które pozostawałoby w sprzeczności z pozostałymi składnikami wypowiedzi zawartymi w tekście umowy
(tak SN w wyroku z 23 kwietnia 2009 IV CSK 558/08).

Prawidłowa wykładnia umowy powinna zgodnie z art. 65 § 2 kc uwzględniać w pierwszym rzędzie badanie zgodnego zamiaru stron i celu umowy. Nie można jednak pomijać tekstu umowy, którego sens należy ustalać – za pomocą językowych reguł znaczeniowych. Wykładnia umowy, zwłaszcza zawartej między przedsiębiorcami, nie powinno prowadzić do wniosku, iż zamiarem stron było zawarcie odmiennych istotnych postanowień od tych, które zostały wyrażone na piśmie (tak SN w wyroku z 25 marca 2011r, IV CSK 377/10).

Nie ulega żadnej wątpliwości, że z treści umowy wynikało wprost, iż wynagrodzenie powoda było uzależnione wyłącznie od wyników pozycjonowania. Stanowił o tym § 5 ust. 1 umowy w związku z załącznikiem nr 1 do umowy.

Sąd Okręgowy dostrzega, że w § 1 umowy strony określiły definicję pozycjonowania jako działanie polegające na wypromowaniu serwisu internetowego pozwanego na jak najwyższe pozycje w wynikach wyszukiwarki G. dla wybranych słów kluczowych wskazanych w załączniku nr 1. Jednakże definicji tej nie można interpretować w oderwaniu od tekstu umowy, która nie zobowiązywała powoda do osiągnięcia pozycji od 1 do 10 dla wszystkich słów kluczowych i to przez cały okres trwania umowy.

Pozwany twierdząc, że nie osiągnięty został cel umowy w istocie domagał się aby wszystkie słowa kluczowe zajmowały pozycje w wyszukiwarce w przedziale miejsc od 1 do 10, co jednak nie wynikało z umowy i na co pozwany wyraził zgodę, przyjmując korzystne dla siebie rozwiązanie, że wynagrodzenie przysługuje tylko wtedy jeżeli słowa kluczowe zajęły pozycje od 1 do 10.

Umowa o świadczenie usługi pozycjonowania była umową wzajemną. Zgodnie z art.487 § 2 kc umowa jest wzajemna, gdy obie strony zobowiązują się w taki sposób, że świadczenie jednej z nich ma być odpowiednikiem świadczenia drugiej.

Pozwany nie może zasadnie żądać efektu wypromowania, za który zgodnie z akceptowaną przez siebie umową nie płacił i na to się godził.

Całkowicie bezzasadny jest zarzut nierozpoznania istoty sprawy.

Sąd Rejonowy wbrew twierdzeniom skarżącego odniósł się do zarzutu związanego z odstąpieniem od umowy wyjaśniając, że konstrukcja przedmiotowej umowy nie nakładała na stronę powodową obowiązku zapewnienia określonej wysokości wszystkim słowom kluczom, a jedynie zobowiązywała do podjęcia starań polegających na wypromowaniu serwisu internetowego pozwanego na jak najwyższą pozycję. Zagadnieniu braku natychmiastowej skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy poświęcony jest w zasadzie cały fragment uzasadnienia zawierający rozważania prawne, a jego istota sprowadzała się do odmiennego charakteru zawartej umowy (ocenionej przez Sąd Rejonowy prawidłowo jako umowa zlecenia), postanowień umowy i skutków prawnych złożonego oświadczenia o odstąpieniu od umowy, wobec nieudowodnienia nienależytego wykonywania umowy w świetle jej postanowień.

Zasadny był natomiast tylko zarzut naruszenia § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej – udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U z 2013r. poz.490) poprzez zasądzenie kosztów postępowania procesowego w nadmiernej wysokości tj. w kwocie 600 zł.

Wartość przedmiotu sprawy wynosiła 1430 zł. Wynagrodzenie pełnomocnika powoda winno wynosić zatem 180 zł (§ 6 pkt. 2 cyt. rozporządzenia). Opłata skarbową od pełnomocnictwa wynosiła 17 zł, a opłata sądowa od pozwu 30 zł. Zatem łączne koszty procesu powoda zamykały się kwotą 227 zł. Tymczasem Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda 647 zł.

Mając to na uwadze koszty procesu należne powodowi należało ustalić na kwotę 227 zł i zgodnie z art. 98 § 1 kpc oraz art. 99 kpc taką kwotę zasądzić na rzecz powoda.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy w oparciu o art.386 § 1 kpc zmienił postanowienie o kosztach procesu zawarte w zaskarżonym wyroku i orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

W tym stanie rzeczy wobec bezzasadności zarzutów dotyczących należności głównej wraz z odsetkami, apelację oddalono w pozostałej części na podstawie art. 385 kpc, o czym orzeczono w punkcie 2 sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 99 kpc (wobec zasadności apelacji tylko w zakresie należności ubocznej) i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym zgodnie z § 6 pkt 2 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U z 2013r poz. 490).